

เรื่อง ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ส่งคำร้องของจำเลย (นายใจ มุ่งพันธ์กลาง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๗ และพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๒๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ หรือไม่

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมส่งคำโต้แย้งของนายใจ มุ่งพันธ์กลาง ผู้ร้อง ซึ่งเป็นจำเลย ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๙๙/๒๕๔๖ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๔๔๕/๒๕๔๗ เพื่อให้ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีผู้ร้องโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๗ และพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๒๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ หรือไม่ โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

พนักงานอัยการประจำศาลแขวงสุรินทร์ ฟ้องผู้ร้องต่อศาลแขวงสุรินทร์ ขอให้ลงโทษผู้ร้อง ตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๔๒ ทวิ มาตรา ๔๕ และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ศาลแขวงสุรินทร์พิพากษาว่า ผู้ร้องมีความผิดตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๔๒ ทวิ และมาตรา ๔๕ ผู้ร้องยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลแขวงสุรินทร์ ต่อศาลอุทธรณ์ภาค ๓

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้โจทก์มิได้ฟ้องขอให้ลงโทษผู้ร้องตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๒๕ ผู้ร้องจึงไม่อาจร้องขอให้ส่งมาตรานี้ให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้และปรากฏว่า ศาลรัฐธรรมนูญเคยวินิจฉัยไว้แล้วในคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๖ ว่า พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ มาตรา ๕๐ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๘ และมาตรา ๘๔ ดังนั้น กฎหมายมาตราต่าง ๆ ที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยไว้แล้ว ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ก็ไม่ต้องส่งไปให้วินิจฉัยซ้ำอีก จึงคงเหลือแต่ข้อที่ว่าพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๕ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๕๗ มาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๗ หรือไม่ และพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๒๕ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๕๐ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๗ หรือไม่

การที่ผู้ร้องอ้างว่าพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๒๕ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ดังกล่าวข้างต้น ผู้ร้องต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจนว่า กฎหมายที่อ้างนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญอย่างไร เพราะเหตุใด ในแต่ละมาตราที่อ้าง แต่ตามอุทธรณ์ของผู้ร้องไม่มีรายละเอียดว่า พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๕ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ และมาตรา ๕๗ อย่างไร เพราะเหตุใด และพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๒๕ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๕๐ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๗ อย่างไร เพราะเหตุใด จึงไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ไม่จำเป็นต้องส่งข้ออ้างดังกล่าว

ไปให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ดังนั้น คงเหลือส่วนที่จะต้องส่งไปให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแต่เพียงว่า พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๗ หรือไม่ และพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๒๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ หรือไม่

๒. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๗ หรือไม่ และพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๒๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นที่ผู้ร้องโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๗ หรือไม่ และพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๒๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ หรือไม่ ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๕๒ - ๕๓/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๗ วินิจฉัยไว้แล้วว่า ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ดังนั้น ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญ จะต้องพิจารณาวินิจฉัยตามคำร้องจึงเหลือเพียงประเด็นเดียว คือ พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ หรือไม่

พิจารณาแล้ว รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๕ ว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บทบัญญัติในหมวดนี้มีไว้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการตรากฎหมายและการกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในการแถลงนโยบายต่อรัฐสภาตามมาตรา ๒๑๑ คณะรัฐมนตรีที่จะเข้ารับบริหารราชการแผ่นดิน ต้องชี้แจงต่อรัฐสภา ให้ชัดแจ้งว่าจะดำเนินการใดเพื่อบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ และต้องจัดทำรายงานแสดงผลการดำเนินการรวมทั้งปัญหาและอุปสรรค เสนอต่อรัฐสภา ปีละหนึ่งครั้ง” เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ เป็นบทบัญญัติที่มีไว้เป็นแนวทางเพื่อกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล อยู่ในความควบคุมตรวจสอบของรัฐสภา สำหรับพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๕ ซึ่งเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ห้ามมิให้ทำสุรา หรือมีภาชนะหรือเครื่องกลั่นสำหรับทำสุราไว้ในครอบครอง ไม่ได้เกี่ยวกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ แต่อย่างใด ดังนั้น พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๕ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓

๓. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๗ และพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๒๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจิระ บุญพจนสุนทร
นายนพดล เสงเจริญ นายปรีชา เฉลิมวณิช นายผัน จันทรปาน นายมงคล สระภู่น นายมานิต วิทยาเต็ม
นายศักดิ์ เตชาชาญ นายสุธี สุทธิสมบูรณ์ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช นายสุวิทย์ ธีรพงษ์
นางเสาวนีย์ อัศวโรจน์ นายอภัย จันทนจุลกะ และนายอุระ หวังอ้อมกลาง

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๑๒๐ ก วันที่ ๑๖
ธันวาคม ๒๕๔๘

ย่อโดย นายภาณุมาศ ชัดประเสริฐ
กลุ่มงานคดี ๖